

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Кафедра правознавства

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЖИТЛОВЕ ПРАВО»
з підготовки здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
--------------	------------------------------------

Спеціальність	D8 Право
---------------	----------

Освітньо-професійна програма	«Право»
------------------------------	---------

Полтава 2025 рік

Розробники / укладачі програми:

Оксана СОЛДАТЕНКО – д. ю. н., професор, професор закладу вищої освіти, кафедра правознавства, Полтавський університет економіки і торгівлі

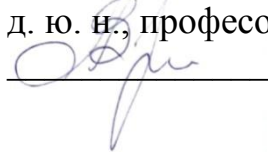
Рецензенти програми:

Микола ГАЛЯНТИЧ – д. ю. н., професор, головний науковий співробітник відділу приватного права та процесу Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака;

Аліна БОГДАНЕЦЬ – к. ю. н., доцент, завідувач кафедри приватного права Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

Програма навчальної дисципліни «Житлове право» обговорена і схвалена на засіданні кафедри правознавства,
протокол засідання кафедри правознавства від 27 травня 2025 р., № 10.

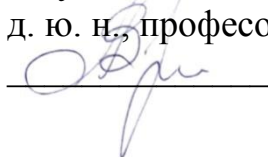
Завідувач (начальник) кафедри правознавства
д. ю. н., професор

 Галина ЛАВРИК

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Право»
з підготовки здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності D8 Право

галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
д. ю. н., професор

 Галина ЛАВРИК

Анотація навчальної дисципліни

Житлове право – одна з важливих юридичних дисциплін, яка вивчається в закладах вищої освіти юридичного профілю. Вивчення житлового права базується на структурі житлового законодавства, з урахуванням досягнень науки та навчально-методичних вимог, які відбивають специфіку предмета. Житлове законодавство покликане охороняти інтереси як окремих громадян у житловій сфері, так і суспільства в цілому.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є регулювання суспільних відносин у сфері житлового законодавства, практики його застосування, а також досягнень науки національного житлового права в поєднанні з досвідом міжнародно-правового регулювання.

Мета навчальної дисципліни полягає у засвоєнні студентами теоретичних знань житлового законодавства та набуття практичних навичок правового регулювання житлових відносин з тим, щоб у разі необхідності забезпечити можливість реалізації громадянами України свого конституційного права на житло.

Зміст навчальної дисципліни розкривається у таких темах: Житлове право: поняття і предмет правового регулювання. Суб'єкти житлових правовідносин, їх правовий статус. Житловий фонд України як об'єкт житлових правовідносин. Забезпечення громадянам України прав на житло у державному та комунальному житловому фонді. Порядок користування громадянами житлом державного та комунального житлового фонду. Виселення з житлових приміщень державного та комунального житлового фонду. Правове забезпечення приватизації житлового фонду. Правове регулювання користування службовими жилими приміщеннями та гуртожитками. Правове регулювання користування жилими приміщеннями у будинках житлово-будівельних кооперативів та молодіжних житлових комплексів. Правовий режим жилих приміщень у будинках (квартирах) приватного житлового фонду. Правовий статус об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Відповідальність за порушення житлового законодавства. Вирішення житлових спорів.

Zusammenfassung der akademischen Disziplin

Das Wohnungsrecht ist eine der wichtigen juristischen Disziplinen, die an juristischen Hochschulen studiert werden. Das Studium des Wohnungsrechts orientiert sich an der Struktur des Wohnungsrechts unter Berücksichtigung der Errungenschaften der Wissenschaft und der fachdidaktischen und methodischen Anforderungen. Das Wohnungsrecht soll die Interessen sowohl der einzelnen Bürger im Wohnungssektor als auch der Gesellschaft als Ganzes schützen.

Studiengegenstand der akademischen Disziplin ist die Regelung sozialer Verhältnisse im Bereich des Wohnungsrechts, die Praxis seiner Anwendung sowie die Errungenschaften der Wissenschaft des nationalen Wohnungsrechts in Verbindung mit den Erfahrungen der internationalen rechtlichen Regelung.

Der Zweck der akademischen Disziplin besteht darin, dass die Studierenden theoretische Kenntnisse über das Wohnungsrecht erwerben und praktische Fähigkeiten in der gesetzlichen Regelung der Wohnungsverhältnisse erwerben, um

gegebenenfalls den Bürgern der Ukraine die Möglichkeit zu geben, ihr verfassungsmäßiges Recht auf Wohnung auszuüben.

Die Inhalte der wissenschaftlichen Disziplin zeigen sich in folgenden Themen: Wohnungsrecht: Begriff und Gegenstand der rechtlichen Regelung. Subjekte des Wohnrechtsverhältnisses, ihre Rechtsstellung. Der Wohnungsfonds der Ukraine als Objekt der Wohnrechtsbeziehungen. Gewährung von Wohnrechten für Bürger der Ukraine im staatlichen und kommunalen Wohnungsbestand. Das Verfahren zur Nutzung des staatlichen und kommunalen Wohnungsbestandes durch die Bürger. Räumung aus Wohngebäuden des staatlichen und kommunalen Wohnungsbestandes. Gesetzliche Regelung der Wohnungsprivatisierung. Gesetzliche Regelung der Nutzung von Dienstwohnungen und Wohnheimen. Gesetzliche Regelung der Nutzung von Wohnräumen in den Häusern von Wohnungsbaugenossenschaften und Jugendwohnanlagen. Rechtsordnung von Wohnräumen in Häusern (Wohnungen) eines privaten Wohnungsfonds. Rechtsstellung der Miteigentümergeinschaft eines Mehrfamilienhauses. Haftung wegen Verstoßes gegen das Wohnungsgesetz. Beilegung von Wohnungsstreitigkeiten.

Annotation of educational discipline

Housing law is one of the important legal disciplines studied in higher education institutions of the legal profile. The study of housing law is based on the structure of housing legislation, taking into account the achievements of science and educational requirements that reflect the specifics of the subject. Housing legislation aims to protect the interests of both individual citizens in the housing sector and of society as a whole.

The subject of study of the educational discipline is the regulation of social relations in the field of housing legislation, practice of its application, as well as the achievements of the science of national housing law in combination with the experience of international legal regulation.

The purpose of the educational discipline is to assimilate students with theoretical knowledge of housing law and to acquire practical skills in legal regulation of housing relations in order to ensure, if necessary, that the citizens of Ukraine exercise their constitutional right to housing.

The content of the educational discipline is revealed in the following topics: Housing law: the concept and subject of legal regulation. Subjects of residential legal relations, their legal status. Housing Fund of Ukraine as an object of residential legal relations. Ensuring the rights of Ukrainian citizens to housing in the state and communal housing stock. The procedure for the use by citizens of housing of state and communal housing stock. Eviction from state and communal housing stock. Legal support for housing privatization. Legal regulation of the use of office accommodation and hostels. Legal regulation of the use of residential premises in the houses of cooperatives and youth housing complexes. Legal regime of residential premises in houses (apartments) of private housing stock. The legal status of the association of co-owners of an apartment building. Responsibility for violation of housing legislation. Resolution of housing disputes.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Житлове право» укладена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» з підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності D8 Право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, що розроблена на основі Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право, затвердженого та введеного в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 644.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є регулювання суспільних відносин у сфері житлового законодавства, практики його застосування, а також досягнень науки національного житлового права в поєднанні з досвідом міжнародно-правового регулювання.

Мета навчальної дисципліни полягає у засвоєнні студентами теоретичних знань житлового законодавства та набуття практичних навичок правового регулювання житлових відносин з тим, щоб у разі необхідності забезпечити можливість реалізації громадянами України свого конституційного права на житло.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:

загальні:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2);
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК 6);

спеціальні (фахові, предметні):

- здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин (СК 10);
- здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (СК 11);
- здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (СК 14);
- здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК 16);

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

- визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (РН 1);
- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН 3);
- оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (РН 6);
- застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (РН 18);

- виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20);
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (РН 22).

Навчальна дисципліна є **вибірковою**.

Форма підсумкового контролю знань: ПМК (залік).

Програмний зміст навчальної дисципліни¹

Модуль 1. Правове регулювання та механізм забезпечення громадян житловими приміщеннями

Тема 1. Житлове право: поняття і предмет правового регулювання

Історія виникнення та становлення житлового права як самостійної галузі права. Передумови формування житлового права як галузі права. Поняття, предмет та метод житлового права. Роль імперативного методу в регулюванні житлових відносин. Диспозитивний метод в регулюванні житлових відносин. Система житлового права. Місце житлового права в системі права України, співвідношення з іншими галузями права України.

Джерела житлового права. Правонаступництво у житловому законодавстві. Співвідношення житлового і цивільного законодавства. Дія житлового законодавства у просторі, у часі та за колом осіб.

Тема 2. Суб'єкти житлових правовідносин, їх правовий статус

Поняття житлових правовідносин, умови їх виникнення та зміст. Структура житлових правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення житлових правовідносин.

Суб'єкти й об'єкти житлових правовідносин, їх види та характерні ознаки. Громадяни України та інші фізичні особи як суб'єкти житлових правовідносин. Права й обов'язки іноземних громадян та осіб без громадянства у житлових відносинах. Органи виконавчої влади як суб'єкти житлових правовідносин, їх компетенція. Органи місцевого самоврядування. Об'єднання громадян як суб'єкти житлових правовідносин. Органи спеціальної компетенції.

Конституційне право громадян на житло і його зміст. Конституційні та інші гарантії права на житло, форми його здійснення. Форми задоволення житлових потреб громадян на сучасному етапі. Стан реалізації права громадян на житло в сучасних умовах. Доступне житло.

Право на житло і право на недоторканність житла. Право на житло і право на свободу пересування, право на вільний вибір місця проживання чи перебування.

Тема 3. Житловий фонд України як об'єкт житлових правовідносин

Поняття житла. Види житла. Вимоги, що ставляться до житла. Класифікація житла, непридатного для проживання. Поняття загальної (корисної) і житлової площі, їхнє правове значення.

Поняття житлового фонду України, його характеристика, призначення та складові. Види житлового фонду України за формою власності. Державний, відомчий житловий фонд. Комунальний житловий фонд. Приватний житловий фонд, його структура, особливості правового регулювання. Види житлового фонду України за призначенням. Житловий фонд загального призначення.

¹ При визначенні інформаційного обсягу навчальної дисципліни використані: Михайлів М. О. Робоча програма «Житлове право». URL: https://law.lnu.edu.ua/course/zhytlove-pravo-advokatura?utm_source

Житловий фонд соціального призначення. Житловий фонд спеціального призначення, його види (фонд професійного і надзвичайного призначення).

Управління житловим фондом. Поняття управління житловим фондом. Кабінет Міністрів України, його повноваження у сфері управління житловим фондом. Повноваження Державної архітектурно-будівельної інспекції України. Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів місцевого самоврядування у сфері управління житловим фондом

Тема 4. Забезпечення громадянам України прав на житло у державному та комунальному житловому фонді

Право на одержання квартири у будинках державного і колективного житлового фонду. Умови і підстави прийняття громадян на квартирний облік. Юридичні підстави визнання громадян такими, що потребують поліпшення житлових умов.

Облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов за місцем проживання. Облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов за місцем роботи. Порядок ведення обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов. Підстави зняття з квартирного обліку громадян. Перенесення черговості громадян, які перебувають на квартирному обліку для поліпшення житлових умов. Підстави виключення з квартирного обліку.

Першочергове та позачергове надання житла. Норма житлової площі, що надається громадянам, її значення, співвідношення з іншими нормами (обліковою нормою, нормою середньої забезпеченості житлом). Врахування інтересів громадян при наданні квартир.

Порядок надання житла у будинках житлового фонду місцевих рад.

Ордер на житлове приміщення. Правові підстави визнання ордера на житло недійсним.

Тема 5. Порядок користування громадянами житлом державного та комунального житлового фонду

Договір найму (оренди) житлового приміщення. Суб'єкти права на нього за договором найму. Поняття члена сім'ї наймача житлового приміщення. Права й обов'язки членів сім'ї наймача. Визначення предмета договору найму житлового приміщення. Зміни договору найму житлового приміщення, умови і правові підстави таких змін.

Квартирна плата, порядок її нарахування. Пільги по квартирній платі.

Обмін житловими приміщеннями. Умови, за яких обмін житловими приміщеннями не дозволяється.

Право наймача на заміну житла більшого розміру на квартиру меншого розміру. Форми компенсації заміни. Збереження права на житлове приміщення за громадянами у разі їх тимчасової відсутності. Бронювання помешкань.

Договір піднайму житлового приміщення: форма й зміст. Умови, за яких договір піднайму житлового приміщення не може бути укладений. Права і обов'язки піднаймачів. Підстави припинення і розірвання договору піднайму житлового приміщення.

Тимчасові жильці (мешканці). Виселення піднаймачів і тимчасових мешканців у разі припинення договору найму житлового приміщення.

Тема 6. Виселення з житлових приміщень державного та комунального житлового фонду

Поняття «виселення». Законодавчі гарантії забезпечення стабільності права громадян на житлове приміщення. Підстави і порядок виселення з них громадян.

Вимоги щодо впорядкованості житлового помешкання. Виселення з наданням іншого упорядкованого житла. Вимоги, яким повинні відповідати інші житла, що надаються громадянам при виселенні. Надання житлових приміщень у зв'язку зі знесенням будинку або переобладнанням будинку (приміщення) у нежитлове. Надання квартири у зв'язку з виселенням з будинку (житлового приміщення), що загрожує обвалом; порядок розв'язання питань про виселення громадян у цих випадках. Виселення без надання іншого житла.

Зняття з реєстрації місця проживання особи в разі її виселення.

Порядок виселення громадян у зв'язку з визнанням ордеру на житло недійсним.

Модуль 2. Правове регулювання договірних відносин у житловій сфері

Тема 7. Правове забезпечення приватизації житлового фонду

Поняття приватизації державного житлового фонду. Законодавче регулювання приватизації державного житлового фонду. Закон України «Про приватизацію державного житлового фонду» – основний нормативний документ у регулюванні приватизації житла.

Об'єкти приватизації. Способи приватизації. Житлові чеки. Порядок розрахунків при приватизації квартири (будинку), житлового приміщення у гуртожитку. Безоплатна передача квартир (будинків) незалежно від розміру їх загальної площі. Права наймачів, які не виявили бажання приватизувати займане ними житло. Організація проведення приватизації та оформлення права власності. Використання коштів, одержаних від приватизації. Утримання приватизованих квартир (будинків), житлових приміщень у гуртожитках. Права власника на розпорядження приватизованою квартирою (будинком), кімнатою (кімнатами) у гуртожитку. Соціальний захист населення при приватизації.

Тема 8. Правове регулювання користування службовими жилими приміщеннями та гуртожитками

Поняття службових житлових приміщень та гуртожитків. Надання службових житлових приміщень і гуртожитків.

Користування службовим житлом. Призначення службових житлових приміщень. Нормативне регулювання порядку надання службових житлових приміщень і користування ними. Суб'єкти правовідносин щодо користування житлом спеціального призначення. Перелік категорій працівників, яким надаються службові житлові приміщення. Правові підстави виселення зі службових квартир.

Користування гуртожитками. Нормативне регулювання порядку надання гуртожитків і користування ними. Підстави припинення правовідносин щодо житла спеціального призначення. Правові підстави виселення з гуртожитків.

Тема 9. Правове регулювання користування жилими приміщеннями у будинках житлово-будівельних кооперативів та молодіжних житлових комплексів

Особливості правового регулювання житлових відносин у будинках житлово-будівельних кооперативів. Правові підстави виникнення права приватної власності на житло в будинках житлово-будівельних кооперативів. Користування житловими приміщеннями у будинках колективного житлового фонду. Порядок організації житлово-будівельного кооперативу.

Нормативне регулювання подальшого розвитку житлової кооперації. Прийом громадян до членів житлово-будівельного кооперативу. Суб'єкти права на квартиру в будинках житлових і житлово-будівельних кооперативів. Права і обов'язки членів житлово-будівельного кооперативу та членів їх сімей.

Обсяг прав членів сім'ї наймача кооперативу. Зміни кооперативно-житлових правовідносин: поділ паю, передача права на пай членові родини. Договір найму і договір оренди житлового приміщення у будинках житлово-будівельного кооперативу. Обов'язки членів житлового кооперативу щодо утримання житлових приміщень. Користування житловими приміщеннями у будинках колективних сільськогосподарських підприємств. Юридичні питання закріплення права власності на житло в будинках житлово-будівельних кооперативів.

Тема 10. Правовий режим жилих приміщень у будинках (квартирах) приватного житлового фонду

Правові підстави виникнення права приватної власності на житло.

Момент і правові наслідки переходу права власності на будинок (квартиру).

Використання будинку (квартири), що належить громадянину на праві приватної власності. Права членів родини і колишніх членів родини власника щодо користування житловою площею у будинку (квартирі). Поділ приватної квартири (будинку). Порядок користування приватним житлом.

Порядок забезпечення житловими приміщеннями громадян, які мешкають у належних їм за правом власності будинках (квартирах), у зв'язку з вилученням земельної ділянки для державних і громадських потреб, знесенням будинку, а також при втраті квартири, при проведенні капітального ремонту будинку або при істотному зменшенні (збільшенні) його площі. Вимоги до житла, що надається громадянам. Форми компенсації громадянам, будинки (квартири) яких були втрачені у зв'язку з вилученням земельних ділянок, знесенням будинку або іншими діями правомочних органів державної влади і управління.

Тема 11. Правовий статус об'єднання співвласників багатоквартирного будинку

Правове становище співвласників квартир багатоквартирного житлового будинку. Правовий статус товариства співвласників багатоквартирного житлового будинку. Створення товариства співвласників багатоквартирного житлового будинку. Зміст статуту об'єднання власників. Власність членів об'єднання. Членство в об'єднанні. Права і обов'язки членів об'єднання багатоквартирного житлового будинку. Об'єднання власників будинків (квартир), повноваження і обов'язки щодо охоронності будинків (квартир).

Законодавче і нормативне регулювання розвитку інституту утримання приватного житлового фонду в сучасних умовах. Напрями вдосконалення законодавства.

Тема 12. Відповідальність за порушення житлового законодавства. Вирішення житлових спорів

Загальна характеристика відповідальності за порушення норм житлового законодавства та її види. Адміністративна відповідальність за порушення житлового законодавства. Цивільна відповідальність за порушення житлового законодавства. Кримінальна відповідальність за порушення житлового законодавства.

Відшкодування збитків при заподіянні шкоди житловому фонду.

Поняття захисту прав і законних інтересів громадян у житловій сфері та його підстави. Захист житлових прав громадян. Захист прав власників житла. Захист житлових прав дітей. Захист житлових прав осіб, визнаних недієздатними. Захист житлових прав осіб, засуджених до позбавлення волі.

Нотаріальний, адміністративний, судовий захист. Характеристика категорій спорів, що розглядаються в судовому порядку. Значення постанов Пленуму Верховного Суду України з житлово-правових питань у сфері забезпечення прав громадян. Засоби забезпечення позовів з житлових спорів та особливості виконання рішень. Загальна характеристика спорів, що виникають з житлових правовідносин. Підвідомчість розгляду і розв'язання житлових спорів. Судовий порядок розгляду житлових спорів. Підстави розгляду житлових спорів господарським судом. Підстави та порядок розгляду житлових спорів в адміністративному порядку.

Рекомендовані джерела інформації:

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Житловий Кодекс Української РСР від 30.06.1983. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про житловий фонд соціального призначення : Закон України від 12.01.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3334-15>
5. Про житлово-комунальні послуги: Закон України від 09.06.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2189-19>
6. Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків: Закон України від 04.09.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/500-17>
7. Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку: Закон України від 29.11.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-14>
8. Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку: Закон України від 14.05.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/417-19>
9. Про приватизацію державного житлового фонду: Закон України від 19.06.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2482-12>
10. Указ Президента України від 24.11.2008 № 1073/2008 «Про заходи щодо забезпечення житлових прав мешканців гуртожитків» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1073/2008>
11. Порядок проведення розрахунків із співвласниками багатоквартирного будинку, які мають заборгованість перед об'єднанням співвласників такого багатоквартирного будинку, у разі виконання ними робіт, необхідних для утримання спільного майна співвласників: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2018 р. № 711. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-2018-%D0%BF>
12. Порядок формування фондів житла для тимчасового проживання та Порядку надання і користування житловими приміщеннями з фондів житла для тимчасового проживання: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 31 березня 2004 р. № 422. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-2004-%D0%BF>
13. Порядок проведення конкурсу з надання житлово-комунальних послуг: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 631. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/631-2005-%D0%BF>
14. Порядок встановлення тимчасових норм споживання, нормативів якості та режимів надання житлово-комунальних послуг: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 16.06.2005 р. № 481. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481-2005-%D0%BF>
15. Правила надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про

надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. № 630. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/630-2005-%D0%BF>

16. Про встановлення тимчасових мінімальних норм забезпечення соціальним житлом: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19.03.2008 № 219. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/219-2008-%D0%BF>

17. Деякі питання реалізації Закону України «Про житловий фонд соціального призначення»: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.2008 № 682. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/682-2008-%D0%BF>

18. Про Типове положення про соціальний гуртожиток для осіб, які потребують соціального захисту: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2007 № 783. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-2007-%D0%BF>

19. Порядок визначення вартості формування житлового фонду соціального призначення (крім соціальних гуртожитків) за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 21.03.2007 № 523. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-2007-%D0%BF>

20. Положення про наглядову раду у сфері розподілу соціального житла: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2007 р. № 23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23-2007-%D0%BF>

21. Порядок розрахунку плати за соціальне житло: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2007 № 155. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-2007-%D0%BF>

22. Порядок утворення спеціалізованого будинку для ветеранів війни та праці, громадян похилого віку та інвалідів і надання житлових приміщень у такому будинку та Типового положення про спеціалізований будинок для ветеранів війни та праці, громадян похилого віку та інвалідів: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 76. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2007-%D0%BF>

23. Про службові жилі приміщення: Постанова Ради Міністрів УРСР від 04.02.1988 № 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-88-%D0%BF>

24. Порядок взяття громадян на соціальний квартирний облік, їх перебування на такому обліку та зняття з нього: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 138. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/138-2015-%D0%BF>.

25. Положення про порядок передачі квартир (будинків), жилих приміщень у гуртожитках у власність громадян: Затв. наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 02.02.2009 № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0109-10>

26. Про затвердження Типового статуту об'єднання співвласників багатоквартирного будинку та Типового договору відносин власників житлових

і нежитлових приміщень та управителя: Затв. наказом Держжитлокомунгоспу України від 27.08.2003 № 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1155-03>

27. Узагальнення судової практики від 28.09.2012 Вищого адміністративного суду. Аналіз практики застосування адміністративними судами положень Закону України «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0003760-12>

Основні рекомендовані джерела інформації:

28. Житлове право : навчально-методичний посібник / за ред. Є. О. Харитонова, О. М. Берназ-Лукавецької. Одеса : Фенікс, 2019. 120 с.

29. Журавльов Д. В. Науково-практичний коментар Житлового кодексу України. К. Центр навчальної літератури. 2020. 304 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

30. Аврамова О. Є. Систематизація житлового законодавства. Стан і засади реформування цивільного та житлового законодавства України : матеріали ХХІІ наук.-практ. конф., присвяч. 102-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харківського юридичного інституту (1962-1987 рр.) В. П. Маслова (Харків, 9 лют. 2024 р.). Харків: «ЕКУС», 2024. С. 77.

31. Барабаш Т. О. Правове регулювання господарської діяльності у сфері житлово-комунального господарства. Монографія. 2013. 192 с.

32. Волкова О. М. Молодіжне житлове кредитування як метод стимулювання позитивних демографічних процесів в Україні / О. М. Волкова // *Актуальні Проблеми Економіки*. 2007. № 11. С. 125–132.

33. Галянтич М. К. Житло як об'єкт правовідносин. – К. НДІ приватного права і підприємництва АПрН України. 2006. 56 с.

34. Галянтич М. К. Здійснення та судовий захист суб'єктивних житлових прав: монографія / Галянтич М., Дрішлюк А., Лічман Л. Київ-Тернопіль. НДІ приватного права і підприємництва АПрН України. Підручники і посібники. 2009. 496 с.

35. Галянтич М. К. Теоретико-правові засади реалізації житлових прав громадян в умовах ринкових перетворень. К. НДІ приватного права і підприємництва АПрН України. 2006. 512 с.

36. Галянтич М. К. Концепція розвитку законодавства у сфері користування житлом. *Часопис Київського університету права*, (2), 2024. С. 70–75.

37. Галянтич М.К. Осучаснення засад реформування житлового законодавства України. Стан і засади реформування цивільного та житлового законодавства України : матеріали ХХІІ наук.-практ. конф., присвяч. 102-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харківського юридичного інституту (1962-1987 рр.) В.П. Маслова (Харків, 9 лют. 2024 р.). Харків: «ЕКУС», 2024. С. 40.

38. Житлове законодавство України: стан та шляхи удосконалення: Монографія / За ред. М. К. Галянтича. К. КВІЦ. 2006. 564 с.

39. Житлові умови населення: чинники, сучасний стан і політика регулювання / Л. М. Черенько, С. В. Полякова, В. С. Шишкін, В. С. Заяць, Ю.

Л. Когатько, О. А. Васильєв, А.Г. Реут, Ю.А. Клименко, Т. В. Новосільська; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи. Київ, 2020. С. 4. URL: https://idss.org.ua/arhiv/living_conditions.pdf

40. Коментар судової практики розгляду житлових спорів / За ред. М. К. Галянтича. К. Юрінком Інтер. 2007. 336 с.

41. Кушнір І. М. Житлове будівництво в Україні: фінансово-правові аспекти (проблеми фінансово-правового регулювання). К. Юрінком Інтер. 2014. 204 с.

42. Лебідь В.І., Матвеев П.С. Зразки документів з приватного права (цивільне, сімейне, житлове, трудове, земельне, цивільно-процесуальне та господарсько-процесуальне законодавство України). К. Алерта. 2019. 154 с.

43. Матвеев П. С. Сімейне та Житлове право України: посібник для складання адвокатського іспиту. К. Правова єдність. 2015. 76 с.

44. Мічурін Є. О., Сліпченко С. О., Соболев О. В. Житлове право України. Науково-практичний посібник. Х. Еспада. 2004. 318 с.

45. Мудра О. М. Житлове право: Навч.-метод. Посібник. К. КНЕУ. 2005. 148 с.

46. Майданик Р.А. Переосмислення права власності в умовах рекодифікації. Стан і засади реформування цивільного та житлового законодавства України : матеріали ХХІІ наук.-практ. конф., присвяч. 102-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харківського юридичного інституту (1962-1987 рр.) В.П. Маслова (Харків, 9 лют. 2024 р.). Харків: «ЕКУС», 2024. С. 30.

47. Правові засади реформування житлового законодавства України в сучасних умовах: монографія. За заг. ред. М.К. Галянтича. Київ: «Юрінком Інтер», 2023. С. 9-64. 298 с.

48. Самойленко Г.В., Косирєв Д.С. Захист житлових прав громадян України в умовах збройної агресії РФ проти України. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2024. № Вип. 17(29). С. 204-214. URL: <https://visnyk.iful.edu.ua/wpcontent/uploads/2024/06/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B9%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>.

49. Солдатенко О. В. Житлове законодавство України: стан та перспективи розвитку. *Традиції та інновації розвитку приватного права в Україні: освітній вимір* : матеріали ХІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 8 червня 2023 р.). Полтава. ПУЕТ. 2023. С. 15–18. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13205>

50. Сурженко О.А. Про сучасний стан регулювання житлових відносин в Україні. Стан і засади реформування цивільного та житлового законодавства України : матеріали ХХІІ наук.-практ. конф., присвяч. 102-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харківського юридичного інституту (1962-1987 рр.) В.П. Маслова (Харків, 9 лют. 2024 р.). Харків : «ЕКУС», 2024. С. 90.

51. Тетарчук І.В. Житлове право України. Для підготовки до іспитів : Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ. 2023. 250 с.

52. Ткачук О. М. Житлове законодавство України: постатейний показчик правових позицій Верховного Суду України. Х. Право. 2017. 104 с.

53. Труба В. І. Формування системи житлового законодавства: проблеми рекодифікації. Стан і засади реформування цивільного та житлового законодавства України : матеріали ХХІІ наук.-практ. конф., присвяч. 102-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харківського юридичного інституту (1962-1987 рр.) В. П. Маслова (Харків, 9 лют. 2024 р.). Харків : «ЕКУС», 2024. С. 64.

54. Харитонов Є. О. Житлове право України. Навчальний посібник. К. 2008. 160 с.